

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Babără Angela în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Nedelcu Dan Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în mun. Xxxxx,
str. Xxxxx xx, ap. xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță: 27.12.2018 – 25.03.2019;*
- 2. instanța de apel: 26.06.2019 – 02.12.2019;*
- 3. instanța de recurs: 21.02.2020 – 24.06.2020.*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 martie 2019, Nedelcu Dan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) Cod penal și condamnat în baza acestei legi prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la pedeapsă sub formă închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani; conform art. 90 Cod penal executarea pedepsei cu închisoare, aplicate lui Nedelcu Dan, s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 4 (patru) ani și nu va fi executată dacă în termenul de probă stabilit nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat; cheltuielile judiciare, suportate de OUP în sumă de 8656 lei în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare, au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Nedelcu Dan, la 08.04.2018, aproximativ la ora 20:40 min., fiind treaz, cu permis de conducere, aflându-se la volanul automobilului de model „Volkswagen T4”, cu n/î Xxxxx, se deplasa pe str. Muncești, mun. Chișinău, cu viteza de 58 km/h, din direcția str. Băcioii Noi spre str. Grădina Botanică. În timpul deplasării, conducătorul auto Nedelcu Dan, în preajma edificiului cu adresa str. Muncești 600, mun. Chișinău, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut permanent cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalităților de conducere a vehiculului, depășind viteza de circulație permisă pe porțiunea de drum pe care se deplasa, prin ce a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere (RCR), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume: pct. 10 alin. 1 lit. b) al (RCR) care prevede că, „persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”; pct. 45 a RCR care prevede că, „ 1)conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; pct. 50 lit. b) a RCR, care prevede că „ conducătorului de vehicul îi este interzis: să depășească limita de viteză determinată de semnul distinctiv 11 (anexa nr. 6); art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.07 privind siguranța traficului rutier, stipulează: „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluiditatea și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”; art. 23 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.07 privind siguranța traficului rutier, stipulează: „conducătorul de autovehicul este obligat: a) să cunoască și să respecte Regulamentul circulației rutiere” și ca urmare a tamponat pietonii cet. Chiper Serghei și cet. Cebotarenco Svetlana, care se deplasau conform direcției de deplasare a autovehiculului condus de către Nedelcu Dan pe marginea dreaptă a părții carosabile, din direcția str. Băcioii Noi spre str. Grădina Botanică. În rezultatul accidentului rutier, unitatea de transport a fost defectată tehnic, iar pietonii cet. Chiper Serghei și cet. Cebotarenco Svetlana, au primit multiple leziuni corporale și au decedat

pe loc. Conform raportului de constatare nr. xxxxx din 11 iulie 2018, moartea cet. Cebotarenco Svetlana, a survenit cu două zile până la efectuarea autopsiei, în rezultatul traumei asociate a capului, coloanei vertebrale, toracelui, abdomenului, bazinului, membrilor superioare, cu organelor interne, ce se confirmă prin datele necropsiei și adevărit histologic. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat: -traumă cranio-cerebrală închisă, cu plăgi contuze și excoriații a capului, hemoragii în țesuturi moi pericraniene, fractura osului occipital pe hemoragie subdurală difuză (40 ml); traumă vertebro-medulară, cu fractură tasată apofizelor spinose ruptura discului intervertebral; traumă închisă a toracelui, cu excoriații, fractură cominativă omoplat fracturi costale complete directe și indirecte, cu hemoragii în țesuturi moi și le pleurei parietale, hemotorax bilateral (total 0,351), contuzie plămânilor, pericardui; traumă închisă abdomenului: excoriații, rupturi a splinei, ruptură rinichilor pachetul vasculo-nervos, contuzii stratului seros intestinal și capsulei pancreas hemoperitoneum (0,31); traumă deschisă a bazinului, cu plagă contuză penetrantă, fractură comini oaselor bazinului pe stânga, dehiscență sacro-iliacă bilaterală, fractura ram superioare pe stânga a pubisului; traumă închisă membrilor superioare: excoriații, fractură 1/3 medii humerusului drept, fractură oaselor articulației scapulo-humerale pe stânga; -excoriații membrilor inferioare. Toate leziunile corporale sus- indicate au fost produse prin acțiune traumatică cu corp contondent și la lovire de acesta, intra-vital, posibil în timpul și circumstanțele indicate, în comun este în legătură cauzală directă cu survenirea morții și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă. Conform Raportului de constatare nr. xxxxx din 11 iulie 2018 moartea cet. Chiper Serghei, a survenit în rezultatul traumei vertebro-medulare închise cu luxație atlanto-ocipitală cu lezarea incompletă măduvei spinării, fracturi complete, a coloanei vertebrale la nivelul C6-C7 (cu lezarea măduvei) cu hemoragii epi-subdurale, intramedulare și în țesuturile moi adiacente – ce se confirmă prin modificările patologice respective depistate la necropsie și adevărite histologic. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat: traumă cranio-cerebrală închisă: plagă contuză pe cap, excoriații pe cap: hemoragii în țesuturile moi pericraniene parieto-occipital dreapta; traumă vertebro-medulară închisă: luxație atlanto-ocipitală cu lezarea incompletă măduvei spinării, fracturi complete, a coloanei vertebrale la nivelul C6- C7 (cu lezarea măduvei) cu hemoragii epi-, subdurale, intramedulare și în țesuturile moi adiacente; traumă închisă a toracelui: fracturi directe complete ale coastelor pe dreapta VII, VIII, IX, X, XI cu hemoragii roș-închis în țesuturile moi adiacente, cu lezarea pleurei parietale; fracturi

indirecte complete ale coastelor pe stânga VII, VIII, IX, X, cu hemoragii roș-închis în țesuturile moi adiacente, fără lezarea pleurei parietale, ruptură mușchiului intercostal între coastele 7 și 8 pe dreapta; hemotorax pe dreapta 650ml (sânge fluid); traumă închisă a abdomenului: excoriație cu plagă roasă cu lezarea cristei iliace drepte, rupturi ale capsulei și parenchimului ficatului, urme de sânge în cavitatea abdominală. Hemoragii retroperitoneale. Hemoragii în țesuturile moi ale spatelui lombar (L1-L5). Conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 16.08.2018, efectuat în baza documentelor medicale ale cadavrului Chiper Serghei, s- a constatat că: Moartea cet. Chiper Serghei, a survenit cu circa 48 - 72 de ore până la examinarea medico-legală, în rezultatul traumei vertebro - medulare închise cu luxație atlanto - occipitală cu lezarea incompletă a măduvei spinării, fracturi complete, a coloanei vertebrale la nivelul C6 - C7 (cu lezarea măduvei) cu hemoragii epi-subdurale, intramedulare și în țesuturile moi adiacente - ce se confirmă prin modificările patologice respective depistate la necropsie și adevărate histologic. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat: Traumă cranio - cerebrală închisă: plagă contuză pe cap, excoriații pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene parieto - occipital dreapta; Traumă vertebro-medulară închisă: luxație atlanto-occipitală cu lezarea incompletă măduvei spinării, fracturi complete, a coloanei vertebrale la nivelul C6- C7 (cu lezarea măduvei) cu hemoragii epi-subdurale, intramedulare și în țesuturile moi adiacente; Traumă închisă a toracelui: fracturi directe complete ale coastelor pe dreapta VII, VIII, IX, X, XI cu hemoragii roș-închis în țesuturile moi adiacente, cu lezarea pleurei parietale; fracturi indirecte complete ale coastelor pe stânga VII, VIII, IX, X, cu hemoragii roș-închis în țesuturile moi adiacente, fără lezarea pleurei parietale, ruptură mușchiului intercostal între coastele 7 și 8 pe dreapta: hemotorax pe dreapta 650 ml. (sânge fluid); Traumă închisă a abdomenului: excoriație cu plagă roasă cu lezarea cristei iliace drepte, rupturi ale capsulei și parenchimului ficatului, urme de sânge în cavitatea abdominală. Hemoragii retroperitoneale. Hemoragii în țesuturile moi ale spatelui lombar (L1-L5); Toate leziunile descrise au fost produse cu cca. 0-30 minute (histologic), prin acțiunea traumatică cu corp (-uri) contondent (-e) sau/și la lovirea de acesta (acestea), posibil în timpul și circumstanțele indicate în îndreptare (accident rutier în calitate de pieton), au legătură cauzală directă cu decesul și în comun se califică ca vătămare gravă (după criteriul pericolului pentru viață). Luând în considerație caracterul morfologic al leziunilor corporale, victima era orientată cu partea posterioară a corpului față de unitatea de transport aflată în mișcare. Luând în considerație caracterul morfologic al

leziunilor corporale, se exclude formarea lor, de la cădere din poziție ortostatică cu sau fără accelerare. La cercetarea toxicologică în sângele cadavrului Chiper Serghei s-a depistat în cantitate de 4.19‰, echivalent a 4,19g/l, ceea ce la persoanele vii, de obicei, produce o intoxicație alcoolică gravă, ceea ce la persoanele vii, de obicei, produce o intoxicație alcoolică gravă. Conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 08.08.2018 efectuat în baza Raportului de constatare medico legală nr. xxxxx a cadavrului cet.Cebotarenco Svetlana, efectuat la 11.07.2018 s-a constatat că: Moartea cet. Cebotarenco Svetlana, anul nașterii 1966, a survenit cu 2 zile până la efectuarea autopsiei, în rezultatul traumei asociate a capului, coloanei vertebrale, toracelui, abdomenului, bazinului, membrelor superioare, cu lezarea organelor interne, ce se confirmă prin datele necropsiei și adevărit histologic. La examinarea medicolegală a cadavrului s-a depistat: Traumă cranio-cerebrală închisă, cu plăgi contuze și excoriație a capului, hemoragii în țesuturi moi pericraniene, fractura osului occipital pe dreapta, hemoragie subdurală diuză (40 ml); Traumă vertebro-medulară, cu fractură tasată apofizelor spinoase Th6 -7, ruptura discului intervertebral Thi2-Li; Traumă închisă a toracelui, cu excoriații, fractură cominutivă omoplaților, fracturi costale complete directe și indirecte, cu hemoragii în țesuturi moi și lezarea pleurei parietale, hemotorax bilateral (total 0,35l), contuzie plămânilor, pericardului; Traumă închisă abdomenului: excoriații, rupturi a splinei, ruptura rinichilor de pachetul vasculo-nervos, contuzii stratului seros intestinal și capsulei pancreasului hemoperitoneum (0,3l); Traumă deschisă a bazinului, cu plagă contuză penetrantă, fractură cominutivă oaselor bazinului pe stânga, dehiscentă sacro-iliacă bilaterală, fractura ramurii superioare pe stânga a pubisului; Traumă închisă membrelor superioare: excoriații, fractură 1/3 medii humerusului drept, fractură oaselor articulației scapulo-humerale pe stânga; Excoriații membrelor inferioare. Toate leziunile corporale sus-indicate au fost produse prin acțiune traumatică cu corp contondent și la lovire de acesta, intra-vital, posibil în timpul și circumstanțele indicate, în comun este în legătură cauzală directă cu survenirea morții și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă. Reieșind din localizarea anatomică a leziunilor corporale și caracterul lor, cet. Cebotarenco S. a fost în poziție ortostatică, orientată cu partea posterioară stângă a corpului față de unitatea de transport la momentul impactului. Luând în considerare localizarea multipolară a leziunilor corporale - acestea nu pot fi produse în rezultatul căderii din poziție ortostatică cu sau fără accelerație. La cercetarea toxicologică în sângele cadavrului s-a depistat 2,69‰ de alcool etilic, ceea ce la persoane vii, de obicei, produce o stare de

ebrietate alcoolică gravă. Semne morfologice ce ar indica consumul substanțelor toxice sau narcotice nu au fost depistate.

Astfel, prin acțiunile sale, inculpatul Nedelcu Dan a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (5) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul a două persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Principal, Lungu Vitalie, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanță și pronunțarea unei noi decizii, prin care lui Nedelcu Dan recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani și încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în sumă de 8656 lei.

3.1. Motivele invocate pot fi rezumate la următoarele: instanța de fond nu a ținut cont de faptul că acesta a săvârșit o infracțiune gravă și inculpatul avea o experiență de doar patru luni de conducere a mijloacelor de transport. Societatea condamnă iresponsabilitatea conducătorilor auto, faptele cărora se petrec de cele mai multe ori fără ca aceștia să realizeze gradul de risc. Acest tip de comportament este cu atât mai periculos, cu cât asumarea riscului nu este deliberat, deci pericolul nu este perceput, iar atenția conducătorului nu este îndreptată spre acest fenomen. Vorbim în acest caz, pe lângă imaturitate, de capacitatea limitată de a conștientiza și a anticipa pericolele. Pe parcurs se înregistrează tot mai multe accidente rutiere cu final tragic, care reflectă o problemă majoră legată de responsabilitatea conducătorilor auto față de obligațiile ce le revin, și anume - de a respecta regulile de circulație rutieră. Astfel, comportamentul inculpatului denotă neatenția acestuia în timp ce se afla în trafic, expunându-i la un pericol și ceilalți participanți la trafic.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2019, a fost admis apelul declarat de către procuror, sentința casată parțial, în partea care se referă la individualizarea executării pedepsei și a cheltuielilor de judecată, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Pedeapsa stabilită lui Nedelcu Dan sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani urmează a fi executată penitenciar de tip deschis.

Se încasează de la Nedelcu Dan în beneficiul statului suma de 8656 (opt mii șase sute cincizeci și șase) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de apel a constatat cu certitudine că Nedelcu Dan a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (5) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul a două persoane.*

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 7,61,75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel, ținând cont de multitudinea circumstanțelor care descriu infracțiunea respectivă nu a considerat rațional faptul că prima instanță a dispus suspendarea executării pedepsei, în acest sens găsind veridice și aplicabile argumentele invocate în apel. În aceeași ordine de idei, raționând prin prisma textelor de lege menționate, instanța de apel a relevat că, la stabilirea pedepsei inculpatului, a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, a suspendat condiționat executarea pedepsei stabilite în privința inculpatului fără a motiva necesitatea soluției respective și fără a da eficiența cuvenită prevederilor art. 61 și art. 75 Codul penal.

O condiție obligatorie (și unicul temei) pentru condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei rezidă în faptul că nu ar fi rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare stabilită. Aceasta ar însemna că, în rezultatul cercetării cauzei și calităților individuale ale inculpatului s-a format convingerea fermă în posibilitatea atingerii scopurilor pedepsei penale fără izolarea de societate, dar în condițiile unui control profilactic al comportamentului persoanei respective într-o anumită perioadă de timp. Astfel, instituția suspendării condiționate a executării

pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj sau un drept acordat de lege persoanelor vinovate, dar trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, instanța de apel a examinat dacă prin suspendarea condiționată, în cazul dat, va fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei stipulate în art. 61 Cod penal.

Instanța de fond neîntemeiat a conchis că împrejurările prezentei cauze penale, îndeosebi cele reținute de către această instanță, ce vizează personalitatea inculpatului, sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal. Prin urmare, instanța de apel a notat că, la individualizarea pedepsei, prima instanță justificat a ținut cont și de faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, fiind comisă prin varianta agravată a acesteia. Astfel, în viziunea instanței de apel, fapta comisă de inculpat prezintă un pericol sporit pentru societate, care atentează la securitatea circulației, prima instanță urma să țină cont de gravitatea infracțiunii comise, urmările prejudiciabile – decesul a două persoanei.

Referitor la gravitatea faptei comise s-a impus a menționa că prejudicierea relațiilor sociale cu privire la securitatea circulației rutiere are consecințe cu un pronunțat caracter grav, reprezentând una din cele mai importante probleme sociale, cu atât mai mult că acesta reprezintă tendințe ascendente. Respectiv, în asemenea situații pentru a fi atins scopul legii penale, urmează a se interveni mai prompt, cu aplicarea unei pedepse reale cu executare, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

Acestea fiind constatate, instanța de apel a conchis că infracțiunea comisă de către inculpat are un grad sporit de gravitate, manifestat prin decesul a două persoane, care nu poate fi neglijat la stabilirea modului de executare a pedepsei, fiind absolut necesară izolarea acestuia de societate.

Faptul, că la caz sunt reținute și împrejurări referitoare la personalitatea inculpatului, menționate mai sus, ce-i atenuază răspunderea penală, sunt în măsură de a justifica aplicarea unei pedepse cu reducerea termenului, stabilindu-i-se, o pedeapsă în limita minimă a sancțiunii prevăzute de legea penală, redusă în baza art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, imputată ultimului.

Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de apel a considerat că pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis și cu privarea

de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen 4 ani stabilită în sarcina inculpatului și modalitatea de executare a acesteia, o să convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

În concluzie, instanța de apel a statuat că pedeapsa stabilită de către instanța de fond cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei, nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Prevederile art. 143 Cod de procedură penală, urmează a fi interpretată ținând cont de modificările operate prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare 09 februarie 2018. Prin Legea respectivă a fost exclus art. 143 alin. (2) Codul de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.1 se face din contul bugetului de stat. Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor. Astfel, scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regula. Astfel, Colegiul penal consideră întemeiat apelul acuzatorului de stat și dispune încasarea de la inculpat în beneficiul statului a sumei de 8656 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea constatării medico-legale nr. 201803C0721 din 11.07.2018; raportul de expertiză medico-legală nr. 201803D0073 din 16.08.2018; raportul de constatare medico-legală nr. 201803C0722 din 11.07.2018; raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201803D0071 din 08.08.2018 și raportul de expertiză judiciară tehnico-criminalistică nr. 34/12/I-R-5198 din 19.11.2018.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Babără Angela în numele inculpatului, prin care, indicând temeiul prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului invocă următoarele:

- prima instanță, la aprecierea categoriei și a măsurii de pedeapsă, a luat în

considerație aspectele săvârșirii infracțiunii, pericolul social, personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante:

1) Fiind audiat în cadrul ședinței de judecată, Nedelcu Dan, și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, s-a căit sincer de cele comise, declarând faptul că pentru el aste deja o pedeapsă și în același timp o pedeapsă psihologică, având o vârstă fragedă de 18 ani a comis această faptă infracțională.

2) Nedelcu Dan nu a fost în stare de ebrietate, după comiterea accidentului rutier nu s-a eschivat, ba din contra, a stopat și alte automobile în scopul acordării ajutorului victimelor, a avut intenția de a le acorda primul ajutor medical, însă victimele erau deja decedate, a solicitat să fie chemată poliția și ambulanța, a rămas la fața locului până au venit acestea, ulterior acordând tot suportul necesar pentru documentare și a dat declarații veridice pentru investigarea obiectivă și completă a cazului.

3) Viteza cu care parcurgea Nedelcu Dan nu a fost una exagerată, mergea cu 58 km/h. În cazul în care nu se producea accidentul și era fixat cu mijloacele speciale de detectare a vitezei, acesta nu avea să răspundă pentru depășirea vitezei.

4) După fapta comisă, acesta împreună cu părinții au identificat succesorii victimelor, le-a acordat ajutor pentru înmormântarea acestora, achitând toate cheltuielile în acest sens. De reținut și faptul că, preotul a refuzat înmormântarea acestora în sectorul unde locuiau victimele (cimitirul de pe str. Muncești) și doar la intervenția inculpatului și a părinților acestuia, fiind și primul slujitor al bisericii, părintele a acceptat înmormântarea lor.

5) Succesorii victimelor nu au careva pretenții materiale sau morale.

6) Suntem în lipsa circumstanțelor agravante.

- pe de altă parte, suntem în prezența mai multor circumstanțe atenuante, de care instanța de fond a ținut cont și anume:

1) săvârșirea infracțiunii din imprudență, de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani - circumstanță prevăzută la lit. b) alin. f) art. 76 Cod penal;

2) repararea benevolă a pagubei pricinuite sau înlăturarea daunei cauzate - circumstanță prevăzută la lit. e) alin. fl) art. 76 Cod penal;

3) contribuirea activă la descoperirea infracțiunii - circumstanță prevăzută la lit. f) alin. (1) art. 76 Cod penal;

4) ilegalitatea sau imoralitatea acțiunilor victimei, care au provocat infracțiunea - circumstanță prevăzută la lit. g) alin. (1) art. 76 Cod penal. Această circumstanță

atenuantă reiese și din materialele cauzei penale, unde s-a constatat faptul că victimele mergeau pe drum neregulamentar, haotic, provocând accidental și fiind în stare avansată de ebrietate alcoolică;

- în același timp, instanța de fond just a reținut și faptul că inculpatul este student, se caracterizează pozitiv, este la prima abatere de acest gen, și chiar în genere la prima abatere, este și slujnic la biserică, are un comportament educat în societate, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, anterior nu este condamnat;

- infracțiunea ce i se impută lui Nedelcu Dan este comisă din imprudență. Respectiv, limita minimă și cea maximă prevăzută de lege se încadrează pentru aplicarea art. 90 Cod penal.

Ținând cont de circumstanțele atenuante, de motivele de fapt și de drept, de comportamentul inculpatului, de circumstanțele excepționale, de persoana inculpatului, de caracterizarea acestuia etc. considerăm că instanța de fond just, motivat a ajuns la concluzia că reeducarea inculpatului Nedelcu Dan este posibilă fără izolarea de societate, fără privarea de libertate;

- cât privește încasarea cheltuielilor judiciare de la Nedelcu Dan, menționăm faptul că investigarea infracțiunilor este obligația pozitivă a statului, iar potrivit art. 19 alin. (3) și art. 254 alin. (1) Cod de procedură penală, OUP este obligat să cerceteze complet obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele cauzei. Plus la aceasta, alin. (3) al art. 227 Cod de procedură penală, stabilește faptul că, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. În aceste situații, instanța de apel ilegal și neîntemeiat a încasat de la Nedelcu Dan în beneficiul statului suma de 8656 (opt mii șase sute cinci zeci și șase) lei cu titlu de cheltuieli de judecată. Mai mult ca atât, există deja practica judiciară, precedente judiciare, în sensul respingerii solicitărilor procurorilor cu privire la încasarea din contul învinuiților/inculpaților a cheltuielilor judiciare, or, investigarea infracțiunilor este obligația pozitivă a statului iar cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat;

- circumstanțele de drept invocate atestă, în mod incontestabil, faptul că instanța de apel a admis o eroare gravă la stabilirea și individualizarea pedepsei lui Nedelcu Dan și încasarea de la ultimul în beneficiul statului suma de 8656 (opt mii șase sute cinci zeci și șase) lei cu titlu de cheltuieli de judecată iar corectarea acestei erori este posibilă doar prin casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală,

procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând de a respinge prezentul recurs ca inadmisibil, deoarece nu sunt indicate concrete erori de drept, iar instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Instanța de apel și-a argumentat suficient soluția, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de aplicare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei ce atenuează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Recurentul invocă ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, conform căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Întru susținerea poziției sale, instanța de recurs remarcă prevederile art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte, însă își exprimă dezacordul cu pedeapsa stabilită de instanța de apel, considerând că aceasta greșit a

casat sentința, fără a lua în calcul circumstanțele concrete ale cauzei, susținând o poziție eronată în ce privește neaplicarea art. 90 Cod penal, în privința inculpatului.

Analizând temeiul invocat pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiului penal consideră, că în prezenta speța nu este incident cazurilor de casare, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În viziunea Colegiului penal, instanța de apel a motivat desfășurat hotărârea adoptată privind casarea sentinței de aplicare în privința inculpatului a pedepsei penale în baza art. 90 Cod penal, iar decizia instanței de apel corespunde prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv alegațiile invocate de recurent privitor la prezența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu este incidentic pentru desființarea hotărârii instanței de apel

În acest sens, Colegiul penal menționează că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, în coraport cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs reține că inculpatul a fost condamnat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) Cod penal, iar cauza fost examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal menționează că sancțiunea infracțiunii prevăzute de art.

264 alin. (5) Cod penal, prevede pedeapsă cu închisoare de la 6 la 10 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 5 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal, necătând la faptul că este o infracțiune săvârșită din imprudență față de urmările prejudiciabile, aceasta se clasifică ca infracțiune gravă.

Colegiul notează că, instanțele de judecată trebuie să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

Analizând însă, textul deciziei contestate Colegiul atestă, că la stabilirea pedepsei lui Nedelcu Dan instanța de apel, a ținut seama pe deplin de prevederile art. 61, 75 Cod penal, precum și de gravitatea infracțiunii săvârșite ce face parte din categoria celor grave, de faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune, vârstă fragedă, precum și lipsa circumstanțelor agravante. Totoadtă, instanța de apel a luat în considerare și prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, conform cărora, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 ani până la 21 ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.

Prin urmare, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, în coraport cu dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală, a stabilit inculpatului pedeapsa cu închisoare prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod, sub limita minimă, reducând o treime din pedeapsă. De asemenea, instanța de recurs remarcă, că circumstanțele atenuante - căința sinceră și recunoașterea vinei au atras incidența procedurii simplificate în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, la cererea inculpatului, iar circumstanțele precum: vârsta fragedă, a avut ca efect aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, în cumul cu alte circumstanțe reținute de către instanța de apel, din care considerent Colegiul penal respinge critica recurentului, precum că nu a fost dat apreciere faptului, că în cauză lipsesc careva circumstanțe agravante și există circumstanțe atenuante.

În consecință, circumstanțele atenuante sus menționate nu pot fi valorificate și ca circumstanțe atenuante pentru aplicarea art. 90 Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Așadar, Colegiul consideră, că instanța de apel just a conchis că nu sânt suficiente împrejurări pentru a aplica o pedeapsă condiționată cu suspendare conform art. 90 alin. (1) Cod penal, mai mult ca atât că fapta de care se face vinovat inculpatul s-a soldat cu decesul a două persoane. Astfel, în viziunea instanței de recurs, fapta comisă de

inculpat, prezintă un pericol sporit pentru societate și în special pentru participanții la trafic.

Totodată, Colegiul penal specifică că potrivit alin. (1) art. 90 Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. Așa dar, din conținutul normei enunțate, rezultă că instanța de judecată poate dispune suspendare condiționată a executării pedepsei, în caz că va considera necesar, adică din sensul acestei norme această prevedere poartă un caracter facultativ și nu unul imperativ.

În altă ordine de idei, Colegiul penal consideră nefondată critica părții apărării, precum că în privința inculpatului, fiind prezente mai multe circumstanțe atenuante, iar circumstanțe agravante nefiind stabilite, urmează a fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, deoarece instanța de apel just a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite care se clasifică ca gravă și care reprezintă un grad sporit de pericol pentru societate, ce s-a soldat cu decesul a două persoane. Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de recurs consideră, că pedeapsa principală de 4 ani închisoare, stabilită în sarcina inculpatului, cu reducere a 1/3 din limitele de pedeapsă prevăzute de lege, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și modalitatea de executare a acesteia, a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Astfel, Colegiul statuează că, pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de

recurs în sensul casării deciziei contestate.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Babără Angela în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Babără Angela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Nedelcu Dan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **24 iulie 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana